

384L0005

11.1.84

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

N:o L 8/17

TOINEN NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 30 päivänä joulukuuta 1983,

moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta
koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä

(84/5/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisöjen perustamisso-
pimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

neuvosto on ryhtynyt direktiivillä 72/166/ETY ⁽⁴⁾, sellai-
sena kuin se on muutettuna direktiivillä 72/430/ETY ⁽⁵⁾,
lähentämään moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän
vastuun varalta otettavaa vakuutusta eli liikennevakuutusta
ja vakuutusvelvollisuuden voimaansaattamista koskevaa
jäsenvaltioiden lainsäädäntöä,

direktiivin 72/166/ETY 3 artiklassa vaaditaan, että kukin
jäsenvaltio toteuttaa kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen
varmistamiseksi, että sellaisten ajoneuvojen käyttöön liit-
tyvän vastuun varalle, joilla on sen alueella pysyvä koti-
paikka, on otettu liikennevakuutus; vakuutetun vastuun
laajuus ja vakuutusturvan ehdot määräytyvät näiden
toimenpiteiden perusteella,

kuitenkin tämän vakuuttamisvelvollisuuden laajuuden
osalta on jäsenvaltioiden lainsäädännössä merkittäviä
eroja; nämä erot ovat vaikuttavat suoraan yhteismarkki-
noiden luomiseen ja toimintaan,

erityisen perusteltua on laajentaa vakuuttamisvelvollisuus
koskemaan omaisuusvahinkoon liittyvää vastuuta,

pakollisten vakuutusten vastuumäärien on kaikissa
tapauksissa taattava vahingon kärsineille riittävä korvaus
riippumatta siitä, missä jäsenvaltiossa vahinko on tapahtu-
nut,

on välttämätöntä huolehtia siitä, että jokin toimielin takaa,
ettei vahingon kärsinyt jää vaille korvausta, jos vahingon
aiheuttanut ajoneuvo on vakuuttamaton tai tuntematon;
on tärkeää varmistaa, muuttamatta jäsenvaltioiden sovel-
tamia säännöksiä, jotka koskevat kyseisen toimielimen

maksamien korvausten ensisijaista tai toissijaista luonnetta
ja vastikkeeseen sovellettavia määräyksiä, että vahingon
kärsinyt voi tällaisessa vahinkotapauksessa ensimmäiseksi
ottaa yhteyttä suoraan kyseiseen toimielimeen; jäsenval-
tioille pitäisi kuitenkin antaa mahdollisuus soveltaa
joitakin rajoitettuja, kyseisen toimielimen korvausten
maksamista koskevia poikkeuksia ja säätää, että tuntemat-
oman ajoneuvon aiheuttamasta omaisuusvahingosta
maksettavaa korvausta voidaan rajoittaa tai se voidaan
evätä mahdollisen vilpin vuoksi,

on vahingon kärsineiden etujen mukaista, että joidenkin
poikkeuslausekkeiden vaikutukset rajoitetaan vakuutuk-
senantajan ja vahingosta korvausvastuussa olevan henkilön
väliseen suhteeseen; varastettujen tai väkivaltaa käyttäen
haltuun otettujen ajoneuvojen ollessa kyseessä jäsenvaltiot
voivat kuitenkin määrätä, että edellä mainittu toimielin
korvaa vahingon,

keventääkseen kyseisen toimielimen taloudellista rasitusta
jäsenvaltiot voivat säätää tiettyjen omavastuiden soveltami-
sesta, jos toimielin suorittaa korvausta vakuuttamattomien
ajoneuvojen tai tarvittaessa myös varastettujen tai väki-
valtaa käyttäen haltuun otettujen ajoneuvojen aiheutta-
mista omaisuusvahingoista,

vakuutetun henkilön, kuljettajan tai muun vahingosta
korvausvastuussa olevan henkilön perheenjäsenen henki-
lövahingot on kaikissa tapauksissa korvattava samassa
suhteessa kuin muiden kolmansien henkilövahingot,

vakuutusten tarkastamisen poistaminen edellyttää vas-
taanottavan maan kansallisen vakuutuksenantajien
toimiston antamaa takuuta sellaisten ajoneuvojen aiheutta-
mien vahinkojen korvaamisesta, joilla on pysyvä koti-
paikka toisessa jäsenvaltiossa; sopivin peruste sen ratkai-
miseksi, onko ajoneuvon pysyvä kotipaikka tietyssä jäsen-
valtiossa, on se, onko ajoneuvolla sen valtion rekisterikilpi;
siksi direktiivin 72/166/ETY 1 artiklan 4 kohdan ensim-
mäinen luetelmakohta olisi muutettava tämän mukaiseksi,
ja

ottaen huomioon joissakin jäsenvaltioissa vallitsevan
lähtötilanteen yhtäältä vastuiden vähimmäismääriin ja
toisaalta edellä mainitun toimielimen omaisuusvahn-
koihin sovellettiin vakuutusturvaan ja omavastuihin
nähdessä, olisi säädettävä siirtymätoimenpiteistä, joiden
tarkoituksena on saattaa jäsenvaltioissa asteittain voimaan
vastuun vähimmäismääriä ja kyseisen toimielimen

⁽¹⁾ EYVL N:o C 214, 21.8.1980, s. 9 ja

EYVL N:o C 78, 30.3.1982, s. 17

⁽²⁾ EYVL N:o C 287, 9.11.1981, s. 44

⁽³⁾ EYVL N:o C 138, 9.6.1981, s. 15

⁽⁴⁾ EYVL N:o L 103, 2.5.1972, s. 1

⁽⁵⁾ EYVL N:o L 291, 28.12.1972, s. 162

maksamia omaisuusvahinkojen korvauksia koskevat direktiivin säännökset,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

1. Direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun liikennevakuutuksen on katettava sekä omaisuusvahingot että henkilövahingot.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava, tämän kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden mahdollisesti asettamien korkeampien vastuurajojen soveltamista, että ne vastuumäärät, joiden osalta tällainen vakuutus on pakollinen, ovat vähintään:

- henkilövahingossa 350 000 ECUa, jos kyseessä on vain yksi vahingon kärsinyt; jos yhdessä vahinkotapauksessa on useampi vahingon kärsinyt, tämä vastuumäärä kerrotaan vahingon kärsineiden lukumäärällä;
- omaisuusvahingossa 100 000 ECUa vahinkotapausta kohti, riippumatta vahingon kärsineiden lukumäärästä.

Jäsenvaltiot voivat edellä olevien vähimmäisvastuumäärien sijasta määrätä henkilövahingosta vähimmäisvastuumääräksi 500 000 ECUa, jos yhdessä vahinkotapauksessa on useampi kuin yksi vahingon kärsinyt, tai henkilövahingosta ja omaisuusvahingosta yhteisen 600 000 ECU:n vähimmäisvastuumäärän vahinkotapausta kohti, riippumatta vahingon kärsineiden lukumäärästä tai vahingon laadusta.

3. Tässä direktiivissä "ECUlla" tarkoitetaan asetuksen (ETY) N:o 3180/78 (1) 1 artiklassa määritellyä laskentayksikköä. Peräkkäisten nelivuotiskausien aikana kunkin kauden ensimmäisen vuoden tammikuun 1 päivästä noudatettavan kansallisen valuutan vaihtoarvon on oltava sama kuin sen edellisen syyskuun viimeisenä päivänä käytettävä, jolta kaikkien yhteisöjen valuuttojen ECU:n vaihtoarvot ovat saatavissa. Ensimmäinen kausi alkaa 1 päivänä tammikuuta 1984.

4. Jäsenvaltioiden on perustettava tai valtuutettava toimielin suorittamaan korvauksia ainakin vakuuttamisvelvollisuuden vastuurajoihin saakka tai korvausta henkilövahingoista, jotka on aiheuttanut tuntematon ajoneuvo tai ajoneuvo, jolle ei ole otettu 1 kohdassa tarkoitettua liikennevakuutusta. Tällä säännöksellä ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta pitää kyseisen elimen suorittamaa korvausta ensisijaisena tai toissijaisena eikä oikeutta järjestää korvausvaatimusten sovittelua kyseisen toimielimen ja vahingosta korvausvastuussa olevan henkilön tai henkilöiden ja muiden vakuutuksenantajien tai sosiaaliturvalaitosten välillä, joilta vaaditaan korvauksia vahingonkärsineelle samasta vahingosta.

Kaikissa tapauksissa vahingon kärsinyt voi suoraan kääntyä toimielimen puoleen, joka on vahingon kärsineeltä pyytämänsä tiedot saatuaan velvollinen antamaan tälle perustellun päätöksen korvausten maksamisesta.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin vapauttaa elimen maksamasta korvausta sellaisten henkilöiden vahingoista, jotka

ovat vapaaehtoisesti nousseet vahingon tai vamman aiheuttaneeseen ajoneuvoon, jos elin voi osoittaa näiden tienneen ajoneuvon olevan vakuuttamaton.

Jäsenvaltiot voivat rajoittaa toimielimen korvausten maksamista tai vapauttaa sen siitä, jos kyseessä on omaisuusvahinko, jonka on aiheuttanut tuntematon ajoneuvo.

Ne voivat myöskin määrätä enintään 500 ECU:n suuruisen omavastuun vahingon kärsineelle vakuuttamattoman ajoneuvon aiheuttamasta omaisuusvahingosta.

Jäsenvaltioiden tulee lisäksi soveltaa lakejaan, asetuksiaan ja hallinnollisia määräyksiään tämän toimielimen korvausten maksuun, tämän kuitenkin rajoittamatta muun vahingonkärsineelle edullisemman käytännön soveltamista.

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että mitään direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehdyn vakuutuskirjan sisältämää lakisääteistä määräystä tai sopimuslauseketta, jolla evätään korvaus tapauksissa, joissa ajoneuvoja käyttävät tai kuljettavat:

- henkilöt, joilla ei ole nimenomaista tai muutoin annettua lupaa siihen,
- henkilöt, joilla ei ole kyseisen ajoneuvon kuljettamiseen oikeuttavaa ajokorttia, tai
- henkilöt, jotka ovat rikkoneet kyseisen ajoneuvon kuntoa ja turvallisuutta koskevia lakisääteisiä teknisiä vaatimuksia,

ei sovelleta direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti vahinkoa kärsineiden kolmansien korvausvaatimuksiin.

Edellä ensimmäisessä luettelamakohdassa mainittua säännöstä tai lauseketta voidaan kuitenkin soveltaa sellaisten henkilöiden vahingoksi, jotka ovat vapaaehtoisesti menneet vahingon tai vamman aiheuttaneeseen ajoneuvoon, jos vakuutuksenantaja voi osoittaa heidän tienneen ajoneuvon olleen varastettu.

Jäsenvaltiot saavat olla soveltamatta niiden alueella tapahtuviin vahinkoihin ensimmäisen alakohdan säännöstä, jos vahingonkärsinyt voi saada korvausta vahingostaan sosiaaliturvalaitokselta.

2. Varastettujen tai väkivaltaa käyttäen haltuun otettujen ajoneuvojen kohdalla jäsenvaltiot saavat säätää, että 1 artiklan 4 kohdassa mainittu toimielin maksaa korvausta vakuutuksenantajan sijasta tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa oloissa; jos ajoneuvon pysyvä kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, toimielin ei saa esittää korvausvaatimuksia millekään kyseisen jäsenvaltion toimielimelle.

Jäsenvaltiot, jotka varastettujen tai väkivaltaa käyttäen haltuun otettujen ajoneuvojen kohdalla säätävät, että 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettun toimielimen on maksettava korvausta, saavat määrätä vahingonkärsineelle omaisuusvahingosta enintään 250 ECU:n suuruisen omavastuun.

(1) EYVL N:o L 379, 30.12.1978, s. 1

3 artikla

Vakuutetun henkilön, kuljettajan tai muun sellaisen vahingonkorvauslainsäädännön mukaan onnettomuudesta vastuussa olevan henkilön, jonka vastuun varalle on otettu 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu vakuutus, perheenjäseniltä ei saa sukulaisuussuhteen perusteella evätä heidän henkilövahinkojensa korvaamista tästä vakuutuksesta.

4 artikla

Direktiivin N:o 72/166/ETY 1 artiklan 4 kohdan ensimmäinen luettelukohta muutetaan seuraavasti:

— sen valtion alue, jonka rekisterikilpi ajoneuvolla on, tai”

5 artikla

1. Jäsenvaltioiden on muutettava kansalliset säännöksensä tämän direktiivin noudattamisen edellyttämällä tavalla viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1987. Niiden on ilmoitettava tästä viipymättä komissiolle.

2. Näin muutettuja säännöksiä sovelletaan viimeistään 31 päivästä joulukuuta 1988.

3. Poiketen 2 kohdasta:

a) Helleenien tasavallalle varataan 31 päivään joulukuuta 1995 asti siirtymäkausi, jona se voi korottaa vastuurajansa 1 artiklan 2 kohdassa säädetyille tasoille. Jos se käyttää hyväkseen tätä mahdollisuutta, takuu on mainitussa artiklassa säädettyjen määrien osalta:

— yli 16 prosenttia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1988,

— 31 prosenttia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1992;

b) kaikille muille jäsenvaltioille varataan 31 päivään joulukuuta 1990 ulottuva siirtymäkausi, jona ne voivat korottaa vastuurajansa 1 artiklan 2 kohdassa vaadituille tasoille. Tätä valinnan mahdollisuutta hyväksi käyttävien jäsenvaltioiden on korotettava 1 kohdassa esitettyyn päivämäärään mennessä vastuurajojaan vähintään

puolella siitä erotuksesta, joka vallitsee niiden 1 päivänä tammikuuta 1984 voimassa olevien vastuurajojen ja 1 artiklan 2 kohdassa säädettyjen määrien välillä.

4. Poiketen 2 kohdasta:

a) Italian tasavalta saa säätää, että 1 artiklan 4 kohdan 5 alakohdassa määrätty omavastuu on 1 000 ECUa 31 päivään joulukuuta 1990 saakka;

b) Helleenien tasavalta ja Irlanti saavat säätää, että:

— edellä 1 artiklan 4 kohdassa mainitun toimielimen korvausta omaisuusvahingosta ei suoriteta 31 päivään joulukuuta 1992 saakka;

— edellä 1 artiklan 4 kohdan 5 alakohdassa mainittu omavastuu ja 2 artiklan 2 kohdan 2 alakohdassa mainittu omavastuu ovat 1 500 ECUa 31 päivään joulukuuta 1995 saakka.

6 artikla

1. Komissio antaa neuvostolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1989 kertomuksen tilanteesta niissä jäsenvaltioissa, jotka käyttävät hyväkseen 5 artiklan 3 kohdan a alakohdassa ja 4 kohdan b alakohdassa säädetyjä siirtymätoimenpiteitä, ja tarvittaessa tekee ehdotukset näiden toimenpiteiden muuttamiseksi tapahtuneen kehityksen edellyttämällä tavalla.

2. Komissio esittää neuvostolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1993 kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja tekee tarvittaessa ehdotukset erityisesti 1 artiklan 2 ja 4 kohdassa säädettyjen määrien tarkistamiseksi.

7 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 30 päivänä joulukuuta 1983.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. VARFIS